

P. Gyéressy Ágoston O. S. P.:

A Szűzanya húsvétja

Mielőtt azonban leszédtek volna a három holttestet a keresztről, parancs szerint meg kellett győződnie a végrehajtással megbízott katonáknak a halál beálltáról s a két latornak össze is törték lábszárcsontjait...

«Mikor pedig Jézushoz értek, látván, hogy ő már meghalt, nem törék meg szárait, hanem egyik katona lándzsával megnyitá oldalát, melyből legottan vér és víz jöve ki» (Jn. 19, 33—34). Kétségtelenül meghalt tehát. De csodálatos, még ez a lándzsa is az Irást igazolta: «Mert ezek azért történtek, hogy beteljesedjék az Irás: Csontot nem fogtok törni benne. És ismét más Irás mondja: Látni fogják, kit vertenek által» (Jn. 19, 36—37; Ex. 12, 46; Lev. 9, 12; Zak. 12, 10).

Látta Anyja is és megtántorodott fájalmában! Fia már nem érezte a lándzsa gyilkos szúrását, annál jobban érezte Ő. A Simeon jövendölte tör most verte által szívét teljesen. Most telt be Nála is a szenvedés kelyhe és már túlcsoordult... S amikor Fiának keresztről levett Testét ölébe helyezték, hogy mossa meg a vértől, szennytól s kenje be ősi szokás szerint mirrha és aloe vegyítéssel: hangtalanul és könnytelenül meredt Rá, szinte öntudatlanul nézte az iszonyú sebeket!

Van a fájdalomnak olyan foka, melyet már szavakba tördelni nem lehet s a gyötrelmek jeges vihára megdermeszti a könnyek rémült patakját! A sírás, a panasz feloldódás volna, megkönnyebbülés! De ez a kín már túl van minden emberi mértéken, a gondolat kábultan hull sötét örvényeibe... Így hajolhatott bódultan, rémülettel, hangtalanul és könnyek nélkül a vígasztalhatatlan Szűzanya halott Fia fölé! Mintha nem hinne szemeinek! Mintha csak egy borzalmas álom volna, amit lát! Mintha nem értené egyáltalán, mi is történt Vele! Hiszen tegnap még ragyogtak ezek a lehúnyva is igéző mély szemek! Tegnap még mélységes titkokat, édes ígéket suttoztak ezek

«Regina coeli laetare alleluja!»

a most vértelen ajkak. (Ez az én Testem, Ez az én Vérem!) Ó, hányszor simogatta meg gyöngéden ezt a selyemfényű dús haját: most vértől csomósan hullanak kusza fürtjei fehér homlokára! De honnan vannak ezek a borzalmas sebek a homlokán, ez a mély seb az oldalán, keze, lába is csupa vér!? A Fájdalmak Asszonya egy pillanatig értelmetlenül mered rájuk, szinte hidegen csodálkozva, mintegy álomban...

«Aztán belenyilal szívébe a rémületes való! Esmélni kezd kábulatából. Most hirtelen mindent megért s a néma zokogás görcsösen tör ki belőle. A rettenetes kín, mely valósággal megdermesztette, most feloldódott és sírva borult halott Gyermekeire...»

Az evangelisták, még a szemtanu János is, a pártatlan történetírók szigorú tárgyilagoságával írnak *Jézus temetéséről*. Csak a kegyetlen tényeket vázolják pár sorban, gondosan kerülve minden érzelmi mozzanatot, mintha félnének, hogy újra kicsordul szemükből a könny...

Eltemették hát az Isten Fiát! Soha ilyen temetést! Moriah hegyének büszke Temploma, mely kísértetiesen, sápadtan villogott a Golgotha mögött a borzongó alkonyatban, meghasadt kárpittal gyászolt, mintha gyászában megszagatta volna szép köntösét. Lila felhők torlódtak a nyugati égen s fenyegetőleg húztak a gyilkos Város fölé. Mikor a Szűzanya s a húségesek csoportja visszatért a temetés után, az utcák néptelenek, kihaltak voltak. Valami megnevezhetetlen döbbenet ült a lapos tetők fölött. Az előbbi földrengés nyomait meg lehetett látni a régi rozoga épületeken. A kis csoport szótlanul haladt végig a néma sikátorokon. A fák nyögve zúgtak a kósza áprilisi szélben.

A madarak rémülten bujtak össze az ágakon. Az este már sötéten kuszott a falak között s az égen nem ragyogtak föl a csillagok...

Nagyon hosszú volt az éj! A Szűzanya nem tudta álmra hűyni szemét. Csak sirt szakadatlan s könnyei nem tudtak kiapadni. Már szombatnapra virradt. A többi asszonyoknak is álmatlan és kisírt volt a szeme, kik összejöttek Jézus Anyjánál megbeszélni, hogy másnap — mivel szombaton nem lehetett — kora hajnalban kisietnek a sírhoz, visznek illatszereket s mert pénteken sietniök kellett a holttest bebalzsamozásával, majd akkor pótolnak mindent... Elmúlt keservesen ez a nap is és eljött újból az este!

Olyan szépen írja Clairvauxi Szent Bernát a Fájdalmas Anyáról: «Vajjon hát nem tudta régóta, hogy Fiának meg kell halnia? De tudta,

kétségtelenül! Hát nem remélte szüntelenül, hogy föltámad? Dehogyan nem remélte, rendületlenül! És mégis gyászolta Őt? De mennyire, mértéktelenül!» (Sermo de 12 stellis.) Így hullámozott meggyötört, átvert szívében a gyász és a remény! Jól tudta, az apostolok is nem egyszer hallották a Mestertől: «Ime... az Emberfiát a papi fejedelmek és írástudók... halálra ítélik; és átadják őt a pogányoknak, hogy kicsúfolják, megostorozzák és felfeszítsek és harmadnapra feltámad» (Mt. 20, 18—19). Bizonyára ezeket a szavakat is «forgatta szüntelen szívében» Szűz Mária s mikor a fájdalom valahogy elpihent kimerült lelkében, mint háborgó tenger fölött, kigyult s egyre fénylőbben, biztatóbban sugárzott, ragyogott feléje reménységének Csillaga! A leszálló szombat-estében ez a reménysugár világított kicsi szobájában s meggyújtva olajos mécset, ünnepi várakozással s esengő imával várt és hívott Valakit. Valakit, Akit mindennél jobban szeretett!

*

Az evangelisták szokatlan részletességgel mondják el Jézus megjelenéseit övéi előtt feltámadása után, csak arról hallgatnak, még pedig igen bölcsen, hogy Édesanyjának is megjelent! Bölcsen hallgatnak erről, hiszen hogyan hinnének a hitetlenek az ő Édesanyjának, Aki várta, Aki hitte forrón, rendületlenül az ő föltámadását. Ha Magdolnának sem hittek, pedig neki sejtelve sem volt, hogy a kertészformájú Feltámadottal beszél... Nem mondhatták volna-e még több «joggal» Renanék: egy rajongó édesanya lázálma volt csupán a föltámadás, akinek az apostolok tiszteletből nem mertek ellenmondani... Jézus tehát perdöntőbb tanukról gondoskodott (Tamás hitetlenségéről mondják a szentatyák, hogy ez mindennél erősebb bizonyossága hitünknek)...

Jézus bizonyára először Anyját kereste föl, Őt vigasztalta meg, Ki úgy várta, annyit virasztott Érte, oly hűségesen bízott Benne s legtöbbet szenvedett Vele... Ó mennyire boldog lehetett a Boldogasszony Húsvét-vasárnap ragyogó hajnalán! Mily méltán zengi Róla az Egyház ujjongó antifónája: «Regina coeli laetare, allelúja!» «Mennyek Királyné Asszonya, örülj szép Szűz, allelúja!» Kimondhatatlanul boldog lehetett Húsvétja, hiszen Nagyhete is kimondhatatlanul gyötrelmes volt! Nem örülhetett Nála jobban senki a feltámadásnak, hiszen senki sem szenvedett Nála jobban a Golgothán...

Kubinyi Décse:

Virágvasárnap reggel

*Sebed gondoltam most e boldog reggel,
mely úgy kellt rám, hajnalló friss lehekkel,
mint Cedron-völgyre zürös éjtszakának
tüntén a harmathintő gyémántos nap támad...*

*A Niszan futkos édes, halk szelekkel.
Olajfák zörgő csontkaruk a fénynek
sóvárgón tárják s éji rőt szövélnek
helyén szikrázó rubincsöppet lelt a reggel...*

*Az utakon, mint Urnapok multával,
tiport szíromhad s fonnyadt illat fájlal
volt ünnepet... Piros sebet hord há-
rom szeggel
átverten... Anyja megkövülten hallgat.*

*Csak áll... S csak hull a bíbor, égő harmat:
rubint a szüzre, füre, köre,
rózsát nyit szikla, túske tőle...
Kitárt sebek nyers bársonyán ragyog a reggel...*

«És látni fogjátok az Emberfiát a hatalmas Isten jobbán ülni és eljönni az ég felhőiben» (Mk. 14, 62).

Bárcsak már jönnél Uram! Bárcsak már végét vetnéd ennek a szörnyű világnak, mely tele van a bűn és a kárhozat forró és szédítő leheletével. Hogy bódulunk tőle! Hogy tántorgunk! S törtetünk, milyen lihegve, lidérc-tüzek után, melyek előttünk kacéran lobogva táncolnak s bele-belekapnak incselkedve, pajkosan a lelkünkbe s megperzselik! Mily édes és gyöttrő fájdalom ez! S mi futunk tovább, idegen és talmi tüzeket hajszolva...

Uram! Mily nyomorult és szerencsétlen ez az élet: ez a pokoli tánc, ez az örült keringés a gehenna körül!

Szabadíts meg Krisztus, véres szenvedésedre kérlek, a halálnak e testétől!

*

És választanunk kellett Krisztus és Barabás között.

És választott a tömeg. Ugyanaz, melyet Krisztus megszánt. És gyógyította véres fekélyeit. Gyógyította vakságát, sükettségét, némaságát, bénaságát. Meggyógyította inaszakadtóságát. Jóllakatta és elverte éhségét. Támasztotta halottait. Tisztogatta lelkének szennyeit... Ez a tömeg választott.